

ญี่ปุ่น...ตลาดหลักที่ฟื้นตัวได้อย่างจำกัด (ตอนที่ 3/4)

เศรษฐกิจญี่ปุ่นปี 2556 หลุดพ้นจากภาวะเงินฝืด ซึ่งเป็นปัญหาที่เรื้อรังมากกว่า 15 ปี ส่วนสำคัญเป็นผลจากมาตรการภายใต้ Abenomics ที่มีการเพิ่มปริมาณเงินเข้าไปในระบบเศรษฐกิจผ่านการเข้าซื้อตราสารทางการเงิน เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ ซึ่งมีส่วนเสริมสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้บริโภคและกระตุ้นการใช้จ่ายให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง หากแต่ข้อจำกัดด้านการคลังจากปัญหาหนี้สาธารณะในระดับสูงทำให้รัฐบาลอาจต้องทยอยลดมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจเพื่อรักษาวินัยทางการคลัง จนกดดันการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

● ญี่ปุ่น : เศรษฐกิจฟื้นตัวภายใต้ข้อจำกัดด้านการคลัง

ขนาดตลาด	ญี่ปุ่นมีขนาดเศรษฐกิจใหญ่อันดับ 4 ของโลก คิดเป็นสัดส่วนราว 7% ของเศรษฐกิจโลก ทั้งนี้ ไทยส่งออกไปญี่ปุ่นคิดเป็นสัดส่วน 10% ของมูลค่าส่งออกทั้งหมด
โอกาส	
ศักยภาพในการใช้จ่าย	การใช้จ่ายมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะภายหลังการดำเนินมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจเชิงรุกของนายกรัฐมนตรี Shinzo Abe หรือ Abenomics ตั้งแต่ต้นปี 2556
- การจ้างงาน	😊 ภาวะการจ้างงานปรับตัวดีขึ้น ส่งผลให้อัตราว่างงานลดลงเป็นลำดับจาก 5.7% ในเดือนกรกฎาคม 2552 ซึ่งสูงสูดนับตั้งแต่สงครามโลกครั้งที่ 2 มาอยู่ที่ 3.6% ในเดือนกุมภาพันธ์ 2557 ต่ำสุดในรอบกว่า 6 ปี
- ความมั่งคั่ง	😊 ธนาคารกลางญี่ปุ่น (Bank of Japan : BoJ) รายงานทรัพย์สินทางการเงินของชาวญี่ปุ่นเพิ่มขึ้น 6.0% ในปี 2556 เนื่องจากราคาหุ้นที่เพิ่มขึ้นถึง 57% มากที่สุดตั้งแต่ปี 2515 โดยส่วนหนึ่งเป็นผลจากเงินเยนที่อ่อนค่าลงราว 18% ส่งผลให้ผลประโยชน์ของบริษัทส่งออกหลายแห่งดีขึ้นและดึงดูดให้เงินลงทุนไหลเข้าตลาดหุ้นญี่ปุ่น
- การใช้จ่ายของผู้บริโภค	😊 แม้การใช้จ่ายของผู้บริโภคเดือนมีนาคม 2557 ขยายตัวสูงสุดในรอบ 39 ปี ที่ 7.2% (y-o-y) แต่ส่วนสำคัญเป็นผลจากผู้บริโภคเร่งการใช้จ่ายก่อนการปรับขึ้น Consumption Tax ในเดือนเมษายน 2557
การฟื้นตัวของการผลิต	การผลิตที่ขยายตัวต่อเนื่องชะลอลงเล็กน้อยจากการปรับขึ้น Consumption Tax แต่การผลิตเพื่อส่งออกยังมีโอกาสขยายตัว
- ปริมาณการผลิต	😊 The Markit/JMMA Japan Manufacturing Purchasing Managers' Index (PMI) ซึ่งเป็นดัชนีชี้วัดภาคการผลิตของญี่ปุ่น ลดลงจาก 53.9 (สูงกว่า 50 ถือว่าขยายตัว) ในเดือนมีนาคม 2557 เหลือ 49.4 ในเดือนเมษายน สะท้อนภาคการผลิตหดตัวครั้งแรกในรอบ 14 เดือน และการปรับขึ้น Consumption Tax เริ่มส่งผลกระทบต่อกิจกรรมในภาคการผลิต
- สภาพคล่องของธุรกิจ	😊 BoJ ประกาศยังคงดำเนินนโยบายการเงินผ่อนคลาย โดยเฉพาะการเพิ่มฐานเงิน (Monetary Base) ไว้ที่ 60-70 ล้านล้านเยนต่อปี ซึ่งนโยบายดังกล่าวช่วยเพิ่มสภาพคล่องแก่ระบบการเงินและเป็นมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจที่สำคัญ ขณะนี้สถาบันการเงินดำเนินนโยบายผ่อนคลายการให้สินเชื่อมากขึ้น ทำให้ผู้ประกอบการมีโอกาสระดมเงินทุนได้ต่อเนื่อง
ปัจจัยที่ต้องจับตามอง	<p>😊 การปรับขึ้น Consumption Tax ครั้งแรกในรอบ 17 ปี จาก 5% เป็น 8% ตั้งแต่ 1 เมษายน 2557 จะทำให้ผู้บริโภคชะลอการใช้จ่ายลง ล่าสุดยอดจำหน่ายยานยนต์เดือนเมษายน 2557 ลดลงมาอยู่ที่ 345,226 คัน ต่ำสุดนับตั้งแต่เดือนธันวาคม 2555 อย่างไรก็ตาม เศรษฐกิจโดยรวมในปี 2557 จะได้รับผลกระทบไม่มากนักจากการปรับขึ้นภาษีดังกล่าว เนื่องจากรัฐบาลประกาศจะดำเนินมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจเพื่อชดเชยกำลังซื้อที่ชะลอลง โดยนักวิเคราะห์คาดว่าเศรษฐกิจจะหดตัว 3-4% ในไตรมาส 2 ก่อนจะกลับมาขยายตัวได้ในช่วงครึ่งหลังของปี 2557</p> <p>😊 ญี่ปุ่นยังต้องเผชิญความเสี่ยงด้านการคลัง ซึ่งเป็นปัจจัยบั่นทอนการขยายตัวของเศรษฐกิจทั้งในระยะสั้นและระยะยาว โดยปัจจุบันรัฐบาลมีขนาดขาดดุลงบประมาณ 9% ต่อ GDP และหนี้สาธารณะสูงถึง 230% ต่อ GDP ถือเป็นระดับสูงสุดเมื่อเทียบกับประเทศพัฒนาแล้วอื่นๆ ซึ่งหนี้ที่อยู่ในระดับสูงเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้รัฐบาลจำเป็นต้องปรับขึ้น Consumption Tax เป็น 8% ในเดือนเมษายน 2557 และมีแผนจะปรับเพิ่มขึ้นเป็น 10% ในเดือนตุลาคม 2558 เพื่อลดขนาดขาดดุลงบประมาณ นอกจากนี้ การที่ญี่ปุ่นได้รับเลือกให้เป็นเจ้าภาพจัดแข่งขันกีฬาโอลิมปิกในปี 2563 ทำให้ญี่ปุ่นต้องใช้งบประมาณมหาศาลในการสร้างสนามกีฬาและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ซึ่งหากขาดการบริหารจัดการที่ดีในการใช้ประโยชน์จากสิ่งปลูกสร้างภายหลังเสร็จสิ้นการแข่งขัน อาจเป็นชนวนที่จะนำไปสู่วิกฤตหนี้สาธารณะเช่นที่เคยเกิดกับกรีซมาแล้ว ยิ่งไปกว่านั้นการที่ญี่ปุ่นก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุด้วยสัดส่วนผู้สูงอายุมากที่สุดในโลกถึงราว 24% ของประชากรทั้งประเทศในปัจจุบัน ทำให้ในอนาคตญี่ปุ่นจะต้องเผชิญกับค่าใช้จ่ายด้านสวัสดิการในการดูแลผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นมากและจะเป็นตัวเร่งสำคัญที่ทำให้ความเสี่ยงทางการคลังของญี่ปุ่นเพิ่มขึ้น</p>

Disclaimer : ข้อมูลต่าง ๆ ที่ปรากฏ เป็นข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และการเผยแพร่ข้อมูลเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการให้ข้อมูลที่ผู้สนใจเท่านั้น โดยธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยจะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการที่มีบุคคลนำข้อมูลนี้ไปใช้ไม่ว่าโดยทางใด